

2. Téma - Dopady ekonomické závislosti České republiky na Čínské lidové republice (do roku 2040)

Soubor trendů, které mohou mít vliv na téma do roku 2040:

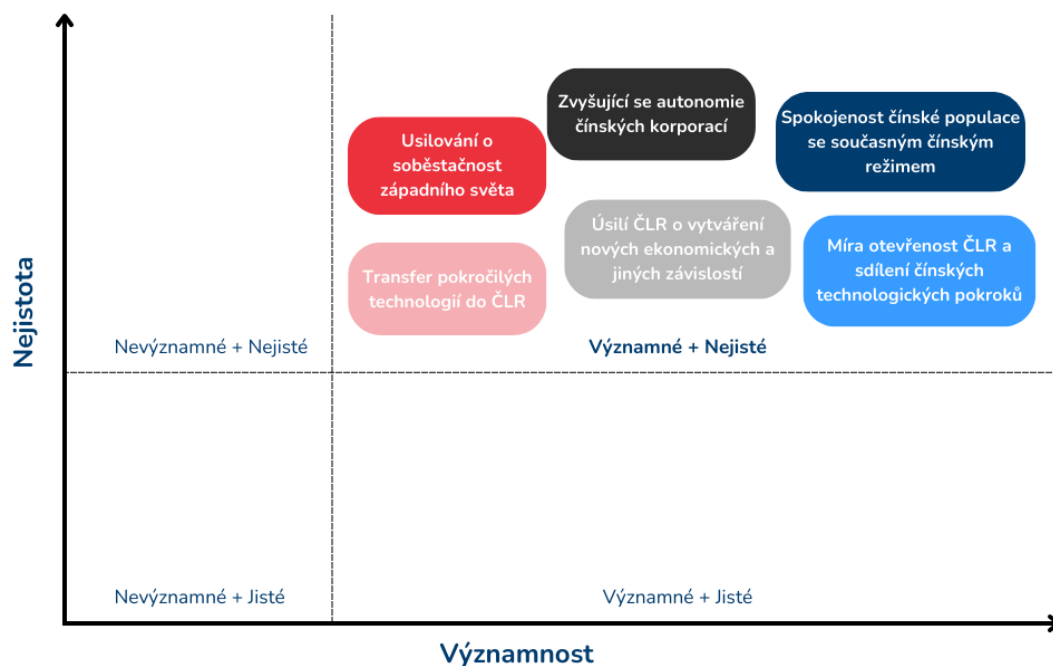
Pozn. Účastníci workshopu část z těchto trendů označili za nejisté a zároveň s velkým potenciálním dopadem v kontextu sledovaného tématu - tyto jsou vždy v červeném poli.

Trendy	
Transfer pokročilých technologií do ČLR	Zvyšující se autonomie čínských korporací
Úsilí ČLR o vytváření nových ekonomických a jiných závislostí	Spokojenost čínské populace se současným čínským režimem
Míra otevřenost ČLR a sdílení čínských technologických pokroků	Usilování o soběstačnost západního světa
Čína zaplavuje svou nadprodukcí svět	Vývoj čínské demografie
Obsazení Taiwanu	Pokračování Belt and Road Initiative (BRI)
Vliv ČLR v kriminálním světě (např. pašování drog)	Efektivita celoevropské reakce na snahu ČLR získávat a udržovat státy v závislost
Vztah mezi ČLR a Ruskem	Vztah mezi ČLR a Ruskem
Úspěšnost ČLR v tzv. Elite capture a vlivových operací	Úspěšnost ochrany evropského/amerického know-how

U všech těchto faktorů platí, že se mohou vyvinout různými směry (např. může dojít k zásadním regulacím či přímo zákazům čínských importů/exportů do ČLR, deregulaci a nebo pouze ke stagnaci - zakonzervování stávajícího stavu). Většina z označených trendů je následně využita v konkrétním scénáři níže.

Za zmínku stojí fakt, že i řada ze zmiňovaných a neoznačených trendů má velký dopad na zkoumanou otázku - pozornost jim není věnována z důvodu, že jsou buď nevýznamné (méně často) a nebo naopak byly účastníky považované za velmi jisté a tudíž již běžnými analytickými metodami identifikovatelné a nebo již sledované.

Foresightové kvadranty - ilustrativní

Ve strategickém foresightu se standardně používá kombinace významnosti (*impact/importance*) a nejistoty (*uncertainty*) pro potřeby identifikaci trendů/faktorů, které jsou v dané oblasti nedostatečně prozkoumané, případně za účelem určení nejzásadnějších z nich pro sledovanou otázku/téma.

Stojí za zmínku, že ačkoli je největší pozornost obvykle věnována kvadrantu kombinujícímu největší dopad a nejistotu (který umožňuje indikovat nejvíce nevyzpytatelné verze budoucnosti), řadu informací mohou přinášet také ostatní kvadranty. Ty mohou například odhalovat zkrslení v jednotlivých týmech, které se úzkou agendou dlouhodobě zabývají a přestávají ji vnímat v kontextu nových skutečností. Mohou také sloužit pro srovnání a jako *sanity check* - např. jde o kontrolu toho, zda jsou očekávání a hodnocení analytického týmu sdílena také dalšími expertními týmy.

Scénář - Orwell

Charakteristiky scénáře

Pozn. Účastníci se rozhodli vytvořit scénář ve dvou extrémech u klíčových faktorů (tento je prvním z nich - negativním).

Faktor	Stav faktoru ve scénáři
Usilování o soběstačnost západního světa	Státy Evropy jsou pasivní a akceptují prohlubující se závislost na řadě čínských technologií a odvětví. Vyjednávací pozice Evropy je vůči Číně čím dál slabší
Autonomie čínských korporací	Čínský režim dokáže i přes jejich zvětšující se bohatství a moc udržet čínské korporace plně pod svou kontrolou
Úsilí ČLR o vytváření nových ekonomických a jiných závislostí	ČLR pokračuje v cíleném vytváření ekonomických závislostí nejen ve strategických oblastech. Ekonomická závislost na Číně vede k jejímu ekonomickému úspěchu a tudíž vytváří podhoubí pro ideologické změny v Evropě
Spokojenost čínské populace se současným čínským režimem	Čínská populace je konformní a loajální k čínskému vládnoucímu režimu, změna politické nebo ekonomického modelu není na pořadu dne
Míra otevřenost ČLR a sdílení čínských technologických pokroků	Čínská lidová republika přistupuje ke světu čistě oportunisticky, zaměřuje se na gatekeeping klíčových technologií a pronikání do technologických oblastí, kde je Západ napřed a které mají dvojití užití

Scénář - Světlo na konci tunelu

Pozn. Účastníci se rozhodli vytvořit scénář ve dvou extrémech u klíčových faktorů (tento je druhým z nich - pozitivním).

Faktor	Stav faktoru ve scénáři
Usilování o soběstačnost západního světa	Státy Evropy aktivně usilují o snížení závislosti na ČLR a soběstačnost prostřednictvím evropských i národních nástrojů. Tato snaha je úspěšná a Evropa dosahuje vysoké míry soběstačnosti
Zvyšující se autonomie čínských korporací	Čínský režim nedokáže čelit navyšujícím se požadavkům čínských společností na otevřenější přístup vůči světu - uzavřenost a limitace jsou špatné pro byznys
Úsilí ČLR o vytváření nových ekonomických a jiných závislostí	ČLR přestává usilovat o posilování svého dominantního postavení v řadě oblastí s cílem jej využívat například pro své zahraničně-politické cíle
Spokojenost čínské populace se současným čínským režimem	V čínské společnosti propukají rozsáhlé protesty a nepokoje, které spouštějí postupnou změnu přístupu v dalších oblastech
Míra otevřenost ČLR a sdílení čínských technologických pokroků	Čínská lidová republika postupně omezuje svou asertivitu a agresivitu a více se otevírá demokratičtějším modelům vlády. Aktivně sdílí své technologické pokroky se světem a participuje na dalším vědeckém pokroku bez snahy získat náskok ve vojenských technologiích.

Obecně platí, že ačkoli bylo téma směřované na ČR, účastníci předpokládají, že dopady ekonomické závislosti budou ovlivňovat celou Evropu a vyžadují celoevropskou reakci.

Ilustrace pesimistického scénáře Orwell

Ilustrace optimistického scénáře Světlo na konci tunelu

